

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ლალიძე რამაზ მიტროფანეს ძე

ლალიძე რამაზ მიტროფანეს ძე (6. I. 1913, ქუთაისი, – 26. XI. 1989, თბილისი), ქიმიკოსი. საქართველოს მეცნ. აკადემიის წ.-კორ. (1983), ქიმიის მეცნ. დოქტორი (1952), პროფესორი (1955), საქართვე. მეცნ. დამს. მოღვაწე (1967), საქართვე. მეცნ. აკადემიის პ. მელიქიშვილის სახ. პრემიის ლაურეატი (1986). მ. ლალიძის შვილი. დაამთავრა სპი (1936). 1937–39 მუშაობდა კვების მრეწველობის სახალხო კომისარიატში. 1952-იდან გარდაცვალებამდე სათავეში ედგა საქართვე. მეცნ. აკად. პ. მელიქიშვილის სახ. ფიზ. და ორგ. ქიმიის ინ-ტის ორგ. სინთეზის ლაბორატორიას.

ლ-ის ნაშრომები ძირითადად ეხება მრავალატომიანი სპირტების, აცეტილენური გლიკოლებისა და მათი რთული ეთერების კონდენსაციის რეაქციებს არენებთან. ლ-მ თანამშრომლებთან ერთად დაამუშავა ძნელად ხელმისაწვდომი ნახშირწყალბადების – დიბენზოპენტალანების სინთეზის ახალი ზოგადი მეთოდი. აშშ-ის მეცნიერების ინიციატივით ამ ნახშირწყალბადებს „ლალიძის ნახშირწყალბადები“ უწოდეს. ნაერთთა უმრავლესობას აქვს საინტერესო ფიზიოლოგიური ფუნქციები, რ-ებიც ონკოლოგიისა და მედიცინის სხვა დარგების სერიოზულ ყურადღებას იპყრობს. განხორციელებულ სამეცნ. გამოკვლევებს ლ-მ მიუძღვნა მონოგრაფია – „ჩანაცვლებული დიბენზოპენტალანებისა და არალკილჰალოგენიდების სინთეზი და გარდაქმნები“ (1984).

ლ. სამეცნ. მოღვაწეობის პარალელურად 1952-იდან ლექციებს კითხულობდა ორგ. ქიმიის ქუთაისში ა. წულუკიძის სახ. სახელმწ. პედაგოგიურ ინ-ტში (ახლანდ. ა. წერეთლის სახელმწ. უნ-ტი), საქართვე. სოხუმის სუბტროპიკულ მეურნეობათა და საქართვე. პოლიტექნ. (ამჟამად სტუ) ინ-ტებში. მანვე საქართვე. ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ონკოლოგიის სამეცნ. ცენტრთან ჩამოაყალიბა ბიოპრეპარატების სინთეზის ლაბორატორია

(1968).

თბზ.: ჩანაცვლებული დიბენზოპენტალანების და არალკილპალოგენიდების სინთეზი და გარდაქმნები, თბ., 1984.

პ. შამრადე
